

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—00.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bédlős gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 8. szám.

Vasárnap, február 21

Talán inkább árdiktatúrát, mint inflációt.

Irta: Schandl Károly.

Az agrárképviselők a jegybank kamatlábnak le-
szállítását sürgetik. Ezen a helyen már hetekkel
előbb rámutattunk ennek a kívánságnak fontossá-
gára s közben a bank le is szállította 1 százalékkal a
kamatlábát. Mindenekelőtt a külföldi hitelezőket kell
rábírní, hogy külföldi hiteleink kamatait lényegesen
szállítsák le, mert különben a tőkét évtizedeken át
nem tudjuk visszafizetni külföldi valutában. Magyar-
országon nagyon kevés tőke van. Tőkeszegény ország
vagyunk. Ezt meg kell értenie a külföldnek s le kell
szállítani az általa követelt kamatokat. Ha a külföld
felismerve szegénységünket, leszállítja a kamatot,

bizonyára a jegybank sem fog késni a további foko-
zatos kamatesökkentéssel.

Még a kamatesökkentésnél is sürgősebb azon-
ban, hogy a türehtetlen magas ipari, bolti árak lényeg-
esen olcsóbbodjanak. Portékát és bolti árut majd-
nem minden nap vesz az ember és hiába olcsóbbodik
1—2 százalékkal a kamat, ha az életet és gazdálko-
dást az üzemi anyagok és ipari cikkek ára nem en-
gedi olcsóbbodni. Németországban a kormány diktá-
tort rendelt ki a létfenntartási költségek leszorítá-
sára. Olaszországban Mussolini, amikor a tisztvisel-
ők fizetését csökkentette, elrendelte, hogy minden-

Kép a japán-kínai háborúból.

Japán előretolt őrség Mandzsuriában. A japán katonák ágakkal borítják be magukat, hogy elrejtőzzenek az ellenség szeme elől.

nek az ára ugyanannyi százalékkal csökkenjen. Tudjuk jól, hogy rendeletekkel az árakat nem lehet simán leszorítani, de tétlenül sem lehet nézni azt, hogy egyes üzemi anyagok minden emberi észjárás ellenére dráguljanak akkor, amikor olcsóbbodniuk kellene. A külföldi közszen behozatalát korlátoztuk, mert nincs rá valutánk. A hazai közszenbányák megszábadultak a külföldi versenytől. Többet termelhetnek és nagyobb forgalmat csinálhatnak. Igérték, hogy a szén ára nem lesz magasabb, mégis azt látjuk, hogy a fogyasztók és a gazdák kénytelenek magasabb áron megfizetni a szenet. A ruhaszöveteket előállító gyárakat vámvédelemben részesítettük éveken át, hogy legyen hazai iparunk. A textilipar azzal hálálja ezt meg, hogy most, amikor a külföldi versenytől megszabadult, olcsóbbodás helyett, emeli az árakat. Használó a helyzet az ásványolajnál, az építkezési anyagoknál és a tüzfánál. Elsősorban ezeket a visszaéléseket kell megszüntetni a legerélyesebben, de itt nem szabad megállni. Azon üzemi anyagok és ipari cikkek árát is le kell nyomni, amelyeknek az ára emelkedett. Az agrárius képviselőknek, ha a föld népének bizalmára továbbra is számítani akarnak, minden erejüket ezen árleszállításokra kell összpontosítaniok. A kisgazdapárti képviselők jószándékát a falu népe nem vonja kétségbe, de vigyázni kell a taktikára is, hogy a sokféle törekvésben a lényeg el ne mosódjék.

Az általános olcsóbbodás, mely a mezőgazdasági termények árát követné, nemcsak létfeltétele a gazdálkodás továbbvitelének, de egyetlen mód arra is, hogy a bankjegyszaporítást elhárítsuk. Ha mindennek olcsóbb lesz az ára, úgy mint a mezőgazdasági terményeknek, akkor kevesebb bankjegyre is lesz szükség. De ha az árak nem mennek le, sőt egyes cikkeknel emelkednek, akkor több bankóra lesz szükség. Valahogyan úgy látjuk tehát, hogy a bankjegy és a mezőgazdaság érdekei találkoznak. A pengő szövetségese lett a gazdáknak. Ebben a szövetségben igazság, becsület és az ország legfőbb érdeke egyesül. Hala-déktalanul látni akarjuk az eredményeket és ha a falu népe is látja, hogy az árak az üzemi anyagoknál és ipari cikkeknel is lefelé mennek, nagyobb bizalommal és megnyugvással tekint a pengőre, de az ország jövőjére is.

Kinevezték a kartelbizottság tagjait.

A minisztérium előterjesztésére a miniszterelnök az 1931. évi 20. t.-c. alapján alapított kartelbizottság elnökévé *Perényi Zsigmond* báró v. b. t. t. ny. belügyminiszter, országgyűlési képviselő, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének elnökét, helyettes elnökévé *Czettler Jenő* dr. egyetemi tanár, országgyűlési képviselőt, a képviselőház alelnökét, három év tartamára kinevezték.

A miniszterelnök a kartelbizottság tagjaivá *Doroghi Ervin* dr. budapesti ügyvédet, *Eber Antal* dr. országgyűlési képviselőt, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökét, *Fellner Frigyes* dr. egyetemi tanárt, *Kuncz Ödön* dr. egyetemi tanárt, *Mutschenbacher Emil* dr. felsőházi tagot, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóját, *Nagy Antalt*, a budapesti kereskedelmi és iparkamara alelnökét, *Peyer Károly* országgyűlési képviselőt, *Serbán Iván* dr. főtanácsost, az Országos Mezőgazdasági Kamara főtítkárárt és *Tobler János* országgyűlési képviselőt három év tartamára kinevezték.

A borvidéki képviselők tanácskozása.

A borvidéki országgyűlési képviselők blokkja *Bessenyei Zénó* elnöklésével legutóbb ülést tartott. *Bessenyei Zénó* elnöki megnyitójában rámutatott azokra a legfontosabb problémákra, amelyek a borgazdaságot ma foglalkoztatják: a szeszjöveszi rendelet módosítása és a borfogyasztási adó. Szükségesnek mondotta, hogy az exportdevizákból legalább annyit juttassanak a bortermelő gazdáknak, hogy a termelést szolgáló cikkeket be tudják szerelni és végül a borbatyuzás akadályainak elhárítását sürgette.

Ezután élénk vita fejlődött ki, amely után elhatározták, hogy a felvetett kérdésekre felhívják az új földmívelésügyi miniszter figyelmét, s e célból vele a legközelebb érintkezést keresnek.

A pápa koronázásának tizedik évfordulója.

Az egész világ katolikus népe igaz bensőséggel ünnepelte a katolikus egyház fejének, XI. *Pius* pápának tiz éves koronázási évfordulóját. Rómában nagyarányú ünnepek voltak, amelyek fénypontja a Szent Péter-templomban tartott pápai mise volt február hó 12-én. A koronázási évforduló alkalmából XI. *Pius* pápa fogadta *Mussolini* olasz miniszterelnököt, akit a látogatás alkalmával a Vatikánvárosban fejedelmeket megillető tiszteletadással fogadtak. A nagyjelentőségű kihallgatás több mint egy órán át tartott és a beszélgetés négszemközt folyt le a pápa magánkönyvtárában. A pápai kihallgatás után az olasz miniszterelnök *Pacelli* bíboros államtitkárt látogatta meg, majd a Szent Péter-templomban az apostolok sírját kereste fel.

Budapesten a pápa koronázásának évfordulója alkalmából február hó 7-én a koronázó-templomban ünnepélyes szentmise volt, amelyet *Serédi Jusztinián* dr. bíboros-hercegprímás pontifikált. A főpapi szentmisén a Kormányzó Ur képviselőjében *Karafiáth Jenő* dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter jelent meg. Ott voltak még a királyi hercegi családok tagjai, *Angelo Rotta* pápai nuncius, *Mikes János* gróf szombathelyi megyéspüspök, *Zadravetz István* püspök, *Hász István* dr. tábori püspök és a magyar társadalmi és politikai élet kiválóságai. A szentmise közben *Mészáros János* dr. érseki helynök mondott szentbeszédet, amelyben méltatta XI. *Pius* pápa tiz éves uralkodását.

Az Országos Katolikus Szövetség a pápai jubileum méltó megünneplésére február 13-án este nagyszabású diszgyűlést rendezett a budapesti Vigadó nagytermében, ahol a magyar élet számos kitünősége jelent meg. *Zichy János* gróf elnöki megnyitója után *Ripka Ferenc* dr., Budapest főpolgármestere szólott az egybegyűlt ünneplő-közönséghez, majd pedig *Huszár Károly* v. miniszterelnök ismertette XI. *Pius* pápa korszakos alkotásait. *Zsembery István* alelnök és *Mihalovich Zsigmond* kanonok beszéde után a jelenlevők tetszésnyilvánítása közben *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök felesége ismertette a katolikus karitátsz. *Tóth Tihamér* dr. egyetemi tanár után *Serédi Jusztinián* dr. hercegprímás IX. *Pius* pápáról, mint a béke fejedelméről szólott. A gyönyörű ünnepség a Himnusz eléneklésével fejeződött be.

Esztergomban a pápa koronázásának tizedik évfordulója alkalmából az esztergomi bazilikában ünnepi nagymise volt. A nagymiséen résztvettek a polgári és katonai hatóságok vezetői is. *Kalocsán Zichy Gyula* gróf kalocsa érsek legutóbb kiadott körlevelében XI. *Pius* pápa tiz éves jubileuma alkalmából méltatta mindazokat az alkotásokat, amelyeket a pápa hívott életre. *Vácon* a pápa koronázásának tizedik évfordulója alkalmából a váci püspöki székesegyházban misét mondott *Hanauer Á.* István dr. megyéspüspök és megemlékezett a pápa tiz éves eredményekben gazdag működéséről.

Apponyi gróf beszéde a leszerelési értekezleten.

Február hó 13-án Genfben a leszerelési értekezletnek kiemelkedő eseménye Apponyi Albert grófnak, Magyarország delegátusának, nagyszerű beszéde volt. A külföldi delegátusok teljes számban felvontak, hogy meghallgassák a nemzetközi összejövetelek legtekintélyesebb és legtiszteltebb alakjának felszólalását.

Apponyi Albert gróf előjáróban hangoztatta, hogy éppen a magyar nemzet az, melynek úgy a saját maga érdekében, mint eszményi szempontokból kívánnia kell a leszerelést abban az értelemben, hogy egyetlen nemzet se keresheti boldogulásának gyarapítását a másik megaláztatásában, hanem csupán valamennyi nemzetnek az igazságra és méltányosságra alapított összetartásában és együttműködésében.

Apponyi gróf a továbbiakban kifejtette, hogy a fegyverkezés csökkentéséről szóló eseményt arra a jogra kell alapozni, amely minden nemzetet megillet a biztonság tekintetében. A magyarság azonban teljesen meg van fosztva ettől. A magyarság tehát a következőket kívánja: Mindenkire nézve egyenlő jogok megállapítását a fegyverkezés minimuma és a nemzetközi köteleességek teljesítése tekintetében. Tekintetbe kell venni mindegyik nemzet földrajzi fekvését és különleges körülményeit. Nemcsak a létszámok, hanem a hadianvag csökkentését, továbbá a támadó termeszeti fegyverek teljes eltörlését is kívánja kell.

Apponyi gróf felszólalásának rendkívül sikere volt. Beszédének befejezése után percekig zugott a taps és a delegátusok nagy számmal keresték fel üdvözlésükkel.

A külföldi sajtó igen nagy elismeréssel adózik Apponyi gróf ragyogó ékesszólásának.

Nagy anyaga lesz a budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat-csoportjának.

A március 17—21-én tartandó, díjazással és vásárral egybekötött budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat-csoportjába eddig érkezett bejelentések alapján örömmel állapítható meg, hogy a tenyészállatkiállítás teljes sikere máris biztosítva van, mert a jelentkezők száma a mal rossz viszonyok ellenére a jogosult reményeket is meghaladja. Az eddig elfogadott bejelentések száma mintegy 650 szarvasmarha, 820 sertés és 250 juh, azonkívül ezernél több baromfi, több száz galamb és házinyul, amelyeknek nagyrésze eladásra van szánva. A lokiállítás csoportba az állami ménesintézetek és ménetelek csak később fogják bejelentéseiket megtenni, a keretek itt is előreláthatóan megközelítik az előző éveket. Az ország gazdaközönsége és a budapesti látogató közönség előtt egyaránt jól ismert neví nagytenyésztőkön kívül ez évben is nagyszámmal fognak résztvenni a kistenyésztők szép kollekcióikkal. Hogy a rossz gazdasági viszonyok ellenére az állattenyésztő gazdák ez évben is ilyen nagy anyaggal vesznek részt a mezőgazdasági kiállításon, azzal magyarázható, hogy ennek a több évtizedes intézménynek évről-évre fokozódó sikere alapján köztudattá vált, hogy a szükséges tenyészállatanyag beszerzésére, illetve a nagy gondnal és sok költséggel felnevelt tenyészállatok értékesítésére a budapesti mezőgazdasági kiállításon nyílik a legkedvezőbb alkalom.

A szarvasmarhák csoportjában a telvér- és félvér-szimmentáliák és a magyar piros-tarka marhák lesznek a legnagyobb számmal képviselve, ezenkívül lesznek még kiállítva magyar marhák és kisebb számban borzderes és laplyafajták is. Sertésekből a göndörszörű, kiváló zsirtermelő mangalicákon kívül szép számmal fog szerepelni a fehér és fekete huszterés is. A juhok csoportjában a különböző merinófajták mind képviselve lesznek. Remélhetően sikerülni fog ez évben érdekes újfajtáknak a mezőgazdasági kiállítással kapcsolatban kutya-kiállítást is rendezni, amelyen vadász- és kóterek-ebekeket, magyar házőrző- és juhászkutyákat és rendőrkutyákat fognak bemutatni, ezek versenyezni is fognak. A kiállítás látogatóközönségének szórakoztatása céljából a felhajtó pályán ez évben is lesznek fogatelőhajtások és különböző látványos lovamatatónyok.

Szabadalmazott

HAIDEKKER-HUNGÁRIA

fonatot érdemes venni, mert
jó és olcsó

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.
kerítés- és butorgyár
Budapest, Üllői-ut 48 27. Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

250 mezőgazdasági szeszgyár harca 2 ipari szeszgyár ellen.

Szabolcs és a szomszédos vármegyék mezőgazdasági szesztermelői február hó 12-én Nyiregyházán szesztermelői nagygyűlést tartottak, amelyen behatóan megvitatották a mezőgazdasági szeszipar mai válságos helyzetét. A felszólalók elkeseredettséggel mutattak rá az 1921. évi XLI. törvények súlyos igazságtalanságaira, amelyek következtében a nagyipari szeszgyárak jutottak indokolatlan előnyökhöz, ugyanakkor pedig a mezőgazdasági szesztermelés teljesen tönkremegy. Az új szeszadótörvény ugyanis a mezőgazdasági szeszfeldők életképességének biztosításáról nem gondoskodott, úgy hogy a mezőgazdasági szeszfeldők ugyanakkora szeszárat kapnak, mint a nagyipariak. Ezért éppúgy, mint a legtöbb külföldi szesztermelő államban, annak bevezetését sürgették, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak a termelési költségek különbözőségének kiegyenlítése céljából legalább 30 százalékkal magasabb szeszárat kapjanak, mint a nagyipariak. Követelték továbbá azt, hogy a termelési keret megosztásának igazságtalanságai kiküszöböltessenek és az ipari szeszfeldők 80.000 hektoliterben megállapított szesztermelési kerete 30.000 hektoliterrel, azonnali hatállyal lecsökkentessék arra a mennyiségre, amennyi kontingensük legutóbb volt és az ipari keret további fokozatos leszállítása a mezőgazdasági szesztermelés javára, valamint új szeszfeldők létesítésének céljaira biztosítottassék. Hangsúlyozták a felszólalók, hogy ebben a kérdésben 250 mezőgazdasági szeszfeldő áll szemben voltaképpen csak két mammut ipari szeszgyárral, a Leipziger-féle és a Győri Szeszgyárral.

Sürgős döntést az ártéri járulékok ügyében!

Kunszentmiklós Járás jegyzőjé kara az elmúlt héten tartotta szokásos évi közgyűlést Fülöpszálláson. A közgyűlésen megjelentek Váry Albert és Kelemen Kornél országgyűlési képviselők, Palásthy Ferenc dr. helyigminiszteri miniszteri tanácsos, valamint Markó Jenő dr. járási főszolgabíró is. A közgyűlés főképp azokkal a községi háztartási bajokkal foglalkozott, amelyek az adófizetés esikkenése folytán a községek életében előállottak. Megállapították, hogy az első legnagyobb bajt az elviselhetetlen ártéri járulékok okozták, amelyeket a Duna-vidéke Lecepapó Társaság vet ki az adófizetőkre. Az ártéri járulékokat az adófizetők nem bírják és emiatt adófizetési készségük és képességük is alábbhagyott. Felkérték a jelenlevő képviselőket, hogy az ártéri járulékok felfüggesztése tárgyában sürgős és kedvező kormánydöntést eszközöljenek ki, különben a községek háztartása felborul.

Azután azokkal a községi háztartási bajokkal foglalkoztak, amelyeket a községekre a vármegyei hozzájárulás ró és megállapították, hogy az adósság folytonosan növekszik, viszont az adók olyan gyorsan folynak be, hogy még a községi általánosított fizetési alapja javára sem tudják beszállítani azt az összeget, amelyből fizetéseiket megkaphatnák.

Hogy élnek a nagylaposiak a 2 holdas „reformparcellákon.”

Itt ülünk a nagylaposi faluszövetségi fiók ujonnan épült székházának egyik kis szobájában és hallgatjuk a panaszok, az elfojtott keserűség áradatát. Megszoktuk már, hiszen mindenütt ugyanazok az ismerős bajok fogadnak, a különbség inkább a fokozatban van. Mégis ezuttal más hangsúlya, más árnyalata van ezeknek a panaszoknak. Érezzük, hogy a nélkülözés, a nyomor sötétsége erre a kis telepre is ránehezedik, az emberek lelkét itt is a holnap iránti aggodás tartja megszállva, de mégis: *mintha ez az egyszerű, alkalmi munkákból tengődő nép jobban felül tudna emelkedni a ma kétségbeesztő gondjain, mintha több lenne bennük a hit és bizakodás, mint ahogy másutt — jobb módban élő embereknél — tapasztaltuk.*

Mi a magyarázata ennek a feszültségtől mentes, kiegyensúlyozottnak tetsző légkörnek, amely bennünket itt, a népház felavatási ünnepélyére összegyűlt vendégeket körülvesz? Hiszen ez a kis, harmincegynéhány házból álló telep sem külsőleg, sem belsőleg valami megnyugtató képet nem nyújt. Öt kilométer *Endrődtől* — igaz, hogy vasutállomás mellett helyezkedik el, de még csak kivezető dűlőtja sincs, mindenfelől uradalmi földektől körülvéve, a továbbfejlődésnek legegyszerűbb feltételeivel sem rendelkezik. Kilencvenhárom házhelyet hasítottak itt ki 1922-ben a szomszédos uradalom területéből, melyeket csak 1926-ban adtak birtokba, úgy, hogy azóta csak egyharmada épülhetett be. A juttatott 2 holdas parcellák már 15—20 kilométerre, más határban fekszenek s így azokat tulajdonosaik csak felesbérlet útján tudják hasznosítani.

— Kemény, szurokszerű, nagyon kötött földek ezek kérem, — magyarázza egy „boldog” parcellatulajdonos — amelyek sok munkába kerülnek és kevés, bizonytalan termést adnak. Csak ráfizetünk mi erre a juttatásra mindannyian. A szántás, vetőmag és betakarítás költségeire ráegyezve legkevesebb 4 métermázsza buza, ezzel szemben a terméshez csak ritkán haladja az 5 mázsát, mert trágyázni nem tudjuk. Mindössze három családnak van a telepen tehene, vagy lova. *Egy ilyen kétholdas parcellának évi törlesztése 80—88 pengőt teszi ki, adója pedig 45 pengőre megy fel.* Bizony ilyenformán nem sok örömmel telik abban, hogy földbirtokosok lettünk.

— Csak legalább legelőnk lenne, ahol állatot tarthatnánk — veszi át a szót egy szelidnézésű magyar. — Itt van közvetlen szomszédságunkban a *Tüköry-féle uradalom* 30 holdas legelője, de sokat segítene rajtunk, ha megkaphatnánk. A földreform azonban nem gosdoskodott arról, hogy ez a 93 család, ha mindegyik felépítette a

maga otthonát, — állatot is tarthasson. Már pedig nélkül csak rablogzaldalkodást lehet folytatni, de azt sem sokáig.

Most már megindul a szóozón, a panaszok, hiányok emlegetése, amelyek mindegyikében a ma és a holnap gondja, aggodalma jut kifejezésre. Megtudom, hogy a *telepnek nincs iskolája*. Amíg a határ másik végén fekvő egyik iskolának alig van tanulója, *innen 42 mindennapi és 9 ismétlőiskolaköteles a 3 kilométerre lévő iskolába kénytelen járni olyan szörnyűséges utviszonyok mellett, amelyek az egész Alföldön alig akad párja*. Igen sok kifakadást hallunk a község plébánosa, *Csernyus Mihály* ellen, aki nemcsak a felekezeti ellentéteket szítja, hanem lekipásztorhoz nem méltó anyagiaságával mélyen vallásos hiveit is teljesen elidegeníti magától. Már a keresztelést is megfizeteti hiveivel és az ingyenes esketési napon csak egy negyedórai késedelem esetén, már megtagadja az ingyenes esketést, ha pedig pontosan érkeznek, háromnegy óráig is megvárakoztatja őket. Ezuttal is, mivel a nagylaposiak a képviselőválasztások alkalmával nem reáadták szavazatukat, ismételt kérésre sem küldötte ki kápiánját, úgy, hogy a *népház felavatása egyházi beszentelés nélkül ment végbe*.

De visszatérünk a kiindulási ponthoz. Ennyi baj közepette is ez a nép megőrizte bizalmát, hitét, élni-akarását. A legbeszédesebb bizonyítéka ennek az, hogy felépítette — felerészben a saját erejéből — egyesületének otthonát; 22 család szerepel az alapítók között, akik áldozatkészségben valóságos csodát műveltek. Csak 2000 pengő támogatást kaptak, ugyanannyi értékű munkát és anyagot pedig maguk adtak össze, sokan inkább saját dolgukat hanyagolták el, csak hogy az ősz végéig tető alá hozzák a népházat. Megmutatták, — messze vidékre hirdető példaul — hogy a szegénységben is lehet alkotni, ha megvan az összetartás és a csüggedetlen elszánás. Nem kétséges, hogy ilyen emberek, amit építenek, azt meg is tudják tartani.

Kerék Mihály.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

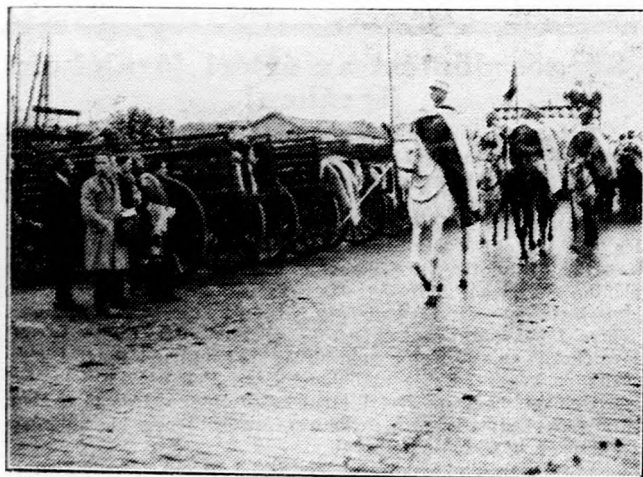
A képviselőház ülése.

A képviselőház február hó 11-iki, *csütörtöki* ülésén napirend előtt *Hunyady* Ferenc gróf a spanyolországi katolikusok üldözését tette szóvá és bejelentette, hogy százharmincegy képviselő aláírásával levelet intéztek a magyar külügyminiszterhez azzal a kéréssel, hogy megfelelő alkalommal juttassa kifejezésre tiltakozásukat a vallásüldözés ellen.

Több mentelmi ügy letárgyalása után *Walko* Lajos külügyminiszter felolvasta a külügyi bizottsághoz elmondott beszédét, melyben az ugynevezett *optánsügy tárgyalását* ismertette. A miniszter megállapította, hogy a Hoover-féle moratórium alapján nyolc millió pengő helyett csak *negyedmilliót* kellett fizetnünk. Ezt az összeget — pontosan 290.000 aranykoronát — a hitelező hatalmak átutalták az optánskasszába és így helyette *tízszor annyi deviza fog bejönni az országba*, az optánsok részére történő kifizetések révén.

Korönyi Frigyes báró pénzügyminiszter válaszolt ezután a *Lakásépítési Szövetkezet* hitelműveleteinek megszüntetése tárgyában hozzáintézett interpellációra, majd *Purgly* Emil földmívelésügyi miniszter válaszolt egy, a *vidéki inségyakció tárgyában elhangzott interpellációra*. A miniszter megállapította, hogy *eddig 3365 vagon ugynevezett inségybuza ment ki az országba*. Hangsúlyozta azt is, hogy ott, ahol nincs munkaalkalom és még — a hideg időjárás miatt — nem lehet terenteni, az arra *rászorultak egyetemes felelősség mellett, vagy más megfelelő módon előleget kaphatnak*.

A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Francia csapatok Sanghaiban.

a francia fennhatóság alatt álló negyedben.

A február hó 12-iki, pénteki ülésen napirend előtt *Dinnyés Lajos* a tavaszi vetőmag biztosítását sürgette. *Kun Béla* a fakartel árdrágító működését kifogásolta. Ezután néhány menelmi ügyet tárgyaltak le, majd elfogadták az *egy-egy vármegyék területi változásaira vonatkozó törvényjavaslatot*.

A Ház február hó 13-án, szombaton és február hó 15-én, hétfőn nem tartott ülést.

Az Egységspárt értekezlete.

Az Egységspárt február hó 11-én értekezletet tartott, amelyen *Pesthy Pál* pártelnök meleg szavakkal emlékezett meg *Iványi Béláról*, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy *Purgly Emil*, az ujonnan kinevezett földművelésügyi miniszter, a személyéhez fűzött várakozásoknak teljes mértékben meg fog felelni.

Átérve a napirendre, *Lukács Béla* a *dohány- és répaeltöltek* és általában a mezőgazdasági terményekre fizetendő *zöldhitelek folyósítását* sürgette. Elmondta ezután, hogy *Mezőkövesden* és környékén 12.000 sommás munkás van, akik közül eddig csak 120 kapott szerződést.

Gáspárdy Elemér azt kérdezte, mikor terjeszti be a kormány javaslatát az álláshalmozásokról, a nagy fizetésekről, a képviselői és a tisztviselői összeférhetetlenség kérdéséről, valamint a részvényjog reformjáról.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kormány nem változtatta meg álláspontját ezekben a kérdésekben. Adatgyűjtésre volt szükség, ami igen nagy munka volt. Reméli, hogy az álláshalmozások kérdését *közmegegyezésre, teljes méltányossággal és igazságossággal sikerül megoldásra juttatni*. Az összeférhetetlenség kérdésével is igen behatóan foglalkozott. Az idevonatkozó javaslat meglehetősen előrehaladott stádiumban van, a végleges szöveggel az igazságügyminiszter rövidesen a párt elé lép. A *közüzemek* kérdését sem lehet egy tollvonással, hevenyészve elintézni. Minden közüzem felülvizsgálat alatt áll, mert a kormánynak az a szándéka, hogy azokat a közüzemeket, amelyeknek fenntartása nem okvetlenül szükséges, megszüntesse.

A továbbiakban a miniszterelnök utalt arra, hogy az államigazgatás majdnem minden ágazatában folyamatban vannak a szükséges és kívánatos *szervezeti változások*, s ennek kihatása bizonyos mértékben már a most betervezett költségvetésben érvényesülni fog. Végül kérte a pártot, várja meg türelemmel, míg a kormány ezekben a kérdésekben konkrét javaslatokkal jöhet a párt elé.

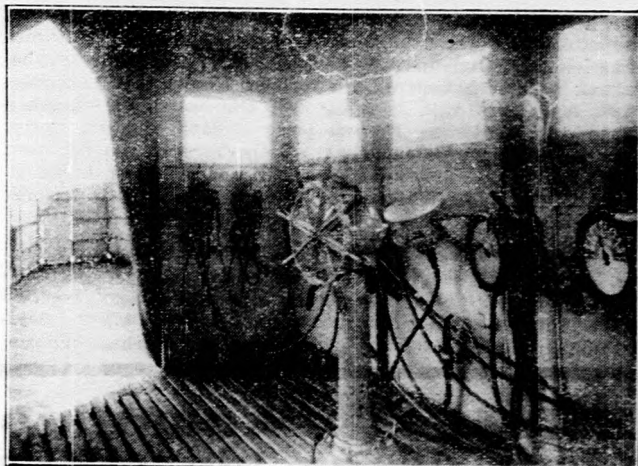
Az értekezlet helyesléssel vette tudomásul a miniszterelnök válaszát.

Ezután *Patacsy Dénes* a földrendezéssel kapcsolatban kerületében előfordult konkrét visszajárást hívta fel a figyelmet és annak orvoslását kérte. *Szilágyi Tibor* igazságügyminiszter válaszában megjegyezte, hogy a felmerült panaszt megvizsgálja s orvosolja.

Csizmadia András, *Szinyei Merse Jenő* és *Östör József* felhívására után *Purgly Emil* földművelésügyi miniszter tájékoztatta az értekezletet a *tengeri behozatala* kérdésében. Kijelentette, hogy már elrendelte, hogy kimutatást készítsenek arról, mennyi tengeri van még az országban és hogy mennyi állat vár hízásra. Ennek a két adatnak az összevetése alapján és az érdekképviseletekkel való megbeszélés után fog dönteni a tengeri-behozatal kérdésében.

Simon András a *tejkérdést* tette szóvá. *Purgly Emil* földművelésügyi miniszter válaszában utalt arra a beszédre, amelyet a 33-as bizottságban a tejkérdés szabályozásáról legutóbb elmondott. Mihelyt az árkérdés megoldást nyer, rendezni akarja a vidéki tej kérdését is.

Az értekezlet után pártvacsora volt, amelynek során *Petrovics György* felkötöztötte *Purgly Emil* földművelésügyi minisztert, akit a párt tagjai lelkes és meleg ünneplésben részesítettek. *Purgly Emil* földművelésügyi miniszter válaszul, hangsúlyozta, hogy a tárca vezetését a mezőgazdaság válságos idejében, a megélhetésért való küzdelemben vette át s a feladatok közül elsősorban azokat kell kiemelni, amelyek a mezőgazdaság megélhetését vannak hivatva biztosítani. Nem tudja meddig, de *reméli, nem sokáig*, idejének legnagyobb részét azoknak a kérdéseknek megoldása foglalja el, amelyek a *termelés folytonosságát hivatottak biztosítani*. Ilyen a *vetőmagkérdés*, a *zöldhitelek*, a *kölcsönök bizonyos fokú lombardirozása* stb. Az agrárkérdéseket összefüggő egyetemes irányelv szerint kell vezetni, természetesen figyelemmel arra, hogy a *gyengébb és kisebb különösebb figyelmet kíván*. Ezt nemcsak a gazdatársadalom egy részére vonatkoztatja, hanem a *mezőgazdasági munkásokra*

Hadihajó, melyet a távolból villamos áram kormányoz.

A hajón egyetlen ember sem tartózkodik.

is, akiknek mikéntlét a gazdagok boldogulásával szoros összefüggésben van.

A tejárák hatósági megállapítása van előtérben.

A 33-as országos bizottság február hó 10-én ülést tartott, melyen több — már kiadott — kormányrendeletet vettek tudomásul, majd *Szterényi József* báró szóváltotta a fővárosban uralkodó *tejviszonyokat* és arra kérte a földművelésügyi minisztert, vessen véget a tejárák lerombolásának, mert ilyen módon a mezőgazdaságot fenntartani nem lehet. *Marschall Ferenc* azt kívánta, hogy a kormány éljen a *tejtermelői és fogyasztói árak megállapítására vonatkozó jogával*. Iparengedélyek elvonásával büntessék meg azt, aki a földművelésügyi miniszter által megállapított áraktól eltér.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy már is összehívta azt a bizottságot, mely részben termelőkől, részben fogyasztókból, részben pedig az érdekelt vállalatokból áll. A bizottság tárgyalásai számára azt az irányelvet tűzte ki, hogy próbáljanak békés uton olyan ármegeállapodásra jutni, mely a közös érdekeknek megfelel. Ha ez nem vezet sikerre, akkor a termelők és fogyasztók érdekeinek különös szemmel tartásával *azonnal megállapítja a termelői és fogyasztói árat Budapestre vonatkozóan*.

Korönyi Frigyes báró ismertette ezután a külföldi hitelezőkkel folyamatban levő hitelmeghosszabbítási tárgyalásokat, majd kijelentette, hogy ha az olajárak indokolatlan magasságát igazolja látja, akkor a *kartell-törvény alapján a legszigorúbban fog eljárni*.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A japán-kínai háború. A diplomáciai fáradozások ellenére tovább folyik a harc távol keleten, *Sanghai* város birtokáért. A kínaiak ellenállása váratlanul tartóssá vált, löszérük bőven van, már — egy amerikai repülő parancsnoksága alatt — repülőgépparkjuk is van, de ami mindennél fontosabb, állják a japán nehéz ütegek gyilkos tüzét és a romok között találva menedéket, eddig sikerrel verték vissza a japánok meg-megújuló ostromát. A kínai város ostromlott része természetesen romokban hever és a harcoknak mindkét részről nagyon sok áldozata van, köztük számos polgári személy is. *Tokióban*, Japán fővárosában belpolitikai nehézségek is felütöttek a fejüket: a háborús és a háboruellenes-párt áll szembe egymással. A két párt — úgy látszik — minden eszközt felhasznál arra, hogy akaratait érvényre juttassa. Erre vall, hogy *Inouye* volt japán pénzügyminiszter, a háboruellenes párt egyik alakját, a *nyílt utcán meggyilkolták*. Mindennek ellenére a japán kormány további erősítéseket küldött *Sanghai*-ba és február hó 15-én ismét megkezdte a kínai védelmi állások tüzéségi ostromát.

Tekintettel arra, hogy most már a japán sereg döntő fölényben van a kínaiak felett a repülőgépek, nehéz tüzérség és műszaki csapatokat illetően; nem kétséges, hogy a japánok rövidesen urai lesznek Sanghainak és környékének. Az érdekelt nagyhatalmak pedig abbahagyták a sikertelen tiltakozások megismétlését, mely arra vall, hogy távolról sem voltak egységesek a japán-kínai kérdésben. Franciaország például — hírek szerint — titkos szövetségese Japánnak, sőt Oroszország is a két rossz közül a kisebbet választotta és megállapodást kötött Japánnal. A végleges helyzet tehát akkor fog kialakulni, ha a japánok befejezték kétségkívül győzelmes hadjáratukat Kína földjén.

A genfi leszerelési értekezleten az elmúlt héten tovább folyt a hatalmak képviselőinek felszólalása. Gibson, az amerikai küldöttség helyettes vezetője, kijelentette, hogy Amerika mindent meg fog tenni a fegyverkezések leszállításának előbbrevitéle érdekében. Brüning német kancellár azt hangsúlyozta,

hogy minden állam számára biztosítani kell az egyforma biztonság jogát. Németország sikra fog szállni az általános leszerelésért, amelyet valamennyi nép azonos elvek szerint hajt végre és amely valamennyi népek egyenlő mértékben biztonságot ad. A leszerelési értekezlet nagy eseménye Grandi olasz külügyminiszter beszéde volt. Az olasz kiküldött élesen bírálta a francia javaslatokat, megismételte Mussolininek valamennyi állam egyenlő jogaira irányuló követelését és kifejtette azt a gondolatot, hogy a legyőzött államok már megtörtént lefegyverzése csak az általános leszerelés kezdetét jelentheti. Végül hangsúlyozta, hogy le kell mondani azokról a fegyverekről, melyek főként támadó háborúra vannak szánva. Benes cseh külügyminiszter a francia javaslatok mellett foglalt állást és hangsúlyozta, hogy Csehszónak biztonságra van szüksége. Magyarország kiküldötte, Apponyi Albert gróf, február hó 13-án mondotta el beszédét, melyről külön cikkben számolunk be.

Zöldhítel, a kamatláb haladéktalan leszállítását és az iparcikkek árának csökkenését sürgeti az agrárblokk.

Az Egységspárt agrárblokkja február hó 11-én ülést tartott. Farkas Géza elnök utalt arra, hogy az agrárblokk nemrég elhatározta, hogy a legsürgősebb megoldásra váró agrárkérdéseket sorozatosan megvitatja és a teendő intézkedések tekintetében megfelelő előterjesztéseket tesz a kormányzatnak. Az evégből kiküldött bizottság három kérdésben teszi meg a javaslatait, még pedig az úgynevezett zöldhítel, az ipari árak és a kamatláb leszállítása kérdésében.

Ezután Marschall Ferenc előterjesztette az agrárblokk határozatait. Az első határozat a következőket tartja szükségesnek:

Sürgősen olyan törvény, vagy törvényerejű rendelkezések hozandók, amelyek a zöldhitelezés megindulásának előfeltételét alkotó fokozott biztonságot garantálják a hitelek részére. Mielőbbi intézkedésnek kell történni arról, hogy a bolettatörvénynek a gabonajelzállogra vonatkozó rendelkezéseit a tengerire, zabra, gazdasági magvakra, stb.-re kiterjesszék. Megfelelő jogszabály hozandó, hogy ingójelzalog legyen alapítható élőállatra és gyapjura.

Egyidejűleg sürgős gondoskodásnak kell történnie, hogy a Nemzeti Bank és a Pénzügyintézeteki Központ megkönnyítse és feltételeiben kedvezőbbé tegye a szezonhitelek folyósítását.

A második határozat szerint minden iparág, amelyik vámvédelmet élvez, vagy a Nemzeti Banktól a kötött devizagazdálkodás óta bármilyen címen külföldi fizetési eszközöket vett, vagy vesz igénybe, köteles termelését, árkalkulációját és munkáltatási feltételeit (munkabér, munkaidő) ellenőrzésnek és megállapításnak alávetni.

A kormányzat haladéktalanul folyamatba kell tennie a mainál hatásosabb olyan intézkedéseket, amelyek keresztülviszik az üzemi és ipari anyagok árleszállítását.

A harmadik határozat a kamatláb leszállításáról szól:

A Nemzeti Bank jelenlegi kamatlába főleg a mezőgazdasági termelést elviselhetetlenül sújtja, tehát haladéktalanul lényegesen leszállítandó.

A határozati javaslatokhoz sokan szóltak hozzá. Majd Krudy Ferenc az árelemző bizottság munkájáról számolt be.

A pénzügyminiszter szerint belátható időn belül elsimulnak a gazdasági nehézségek.

A pénzhányagnak az az oka, hogy nincs elég tőke. — A pénzügyintézetek azért nem nyújtanak hitelt, mert a betétek kifizetésére tartják vissza pénzkészleteiket, továbbá, künnlévőségeik egy részét nem tudják behajtani.

A képviselőház pénzügyi bizottsága február hó 11-én ülést tartott, amelyen Farkas Tibor a bizottság összehívását megokolva, kérdést intézett a pénzügyminiszterhez az iránt, hogy elegendőnek tartja-e a forgalomban lévő pénzmennyiséget és megfelelőnek tartja-e a pénzügyminiszter a hitelélet mai helyzetét? Kérdezte azt is, hogyan biztosítja a hátralekös közterhek behajtását a mai viszonyok mellett anélkül, hogy a meglévő gazdasági alanyok egzisztenciája veszélyeztetve ne legyen.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a felszólalásra válaszolva, kijelentette, hogy a követendő teendők rendkívül nagy akadályokba ütköznek. Ma alig van belső tőkeképződés, a külföldi tőke pedig lassanként kiszivárog. Ennek ellenére sem szabad azonban kétségbeesésként látni helyzetünket. Helyzetünk szerves összefüggésben van a többi európai állammal. Belátható időn belül szerves együttműködésbe lép majd minden európai állam gazdasági helyzetének megjavítása érdekében s akkor fognak majd a gazdasági nehézségek elsimulni.

Elsősorban az államháztartás egyensúlybáhozatalára kell törekedni, ennek következménye lesz az összes gazdasági bajok javulása.

Arra a kérdésre, hogy a forgalomban lévő pénzforgalmi eszközök mennyiségét elegendőnek tartja-e, kijelentette, hogy elsősorban arra kell törekednünk, hogy csak annyi pénzmennyiség legyen forgalomban, amennyire feltétlen szükség van, mert nagyobb mennyiség káros hatású lenne. Az a nézete, hogy a forgalomban lévő bankjegymennyiség megfelelő. A megélhetési index azt mutatja, hogy a pénz vásárlóereje szilárd maradt és ez a döntő a pénz értékére. Téves az a hit, hogy azért nincs elég pénz, mert nincs elég bankjegy forgalomban. A pénzhányagnak az az oka, hogy nincs elég tőke. A tőkehányagnak az az oka, hogy nincs elég hitel. A tőkeképződésnek egyik sajnálatos akadályja az antikapitalista irányzat is, ami ma a társadalom egyes rétegeiben lábrakapott. A nemzet érdeke, hogy előmozdítsuk a tőkeképzést, adjuk meg tehát a módot mindenkinek, hogy tisztességes munkájával tőkét

gyűjthessen. Minden józanul gondolkodó közgazdásznak fel kell vennie a harcot az antikapitalizmus ellen.

Tény az, hogy ma a hitelviszonyok nem felelnek meg a termelés szükségleteinek. Ennek oka is azonban csak a tőkehiány. A pénzügyi szervezet nálunk egészségesebbnek bizonyult, mint sokan gondolták. A betétkiszivárgás pánikszerű jelensége hónapok óta megszűnt, sőt jelentősen emelkedett a betétállomány az utóbbi időben. A betétkiszivárgás kényszerítette a pénzintézeteket arra, hogy a betétek kifizetése érdekében pénzkészleteiket tartsák s az a körülmény is, hogy követeléseik egyrésze ezidőszereint nem hajtható be. Az adósvédelemre bizonyos fokig szükség van, a túlzott adósvédelem azonban aláássa a hitelt. A bizalmat, a hitelképességet kell visszaállítani.

A Nemzeti Bank nem szorította meg a hiteleket. A Nemzeti Banknak nem az a főhivatása, hogy hiteleket adjon, hivatása a pénzügyi állandóságának biztosítása s ezért csak a legmobilabb hiteleket nyújthatja. Kívánatos volna ugyan a kamatlétszállítás, de figyelembe kell venni, hogy a külföldi kamatszínvonalhoz hasonlítva, a Nemzeti Bank kamatlába nem tekinthető magasnak. Reméli, hogy a kamatláb terén is könnyebbedni fog a helyzet.

A köztartozások utáni kamat mérvéről szólva, rámutatott arra, hogy azok az adózók, akiknél az évi előírás nem haladja meg a 200 pengőt, köztartozásaikat az adóév végéig, elemi csapások esetén pedig a következő év augusztus 15-éig, 6½ százalékos késedelmi kamattal felszámítása mellett fizethetik. Azoknál azonban, akiknél hiányzik a fizetési készség, megokolt a szigorubb eljárást.

Vargha Imre államtitkár válaszolt ezután Farkas Tibornak arra a kérdésére, hogy az együttes adókezelést ideiglenesen függesszék fel. Rámutatott arra, hogy a közös adókezelés nem akadályozza annak, hogy a községek és városok hozzájussanak saját adójukhoz. Kijelentette, hogy a belügyminisztériumban különböző tárgyalások folynak olyan irányban, hogy a községi alkalmazottak illetményeinek rendes időben való kifizetését biztosítsák.

MEZŐGAZDASÁG

A szopós csikó ápolása.

Irta: Schandl József dr.

A szopós csikó megfelelő fejlődésének első feltétele, hogy bőven jusson neki anyatej. Ha az anyakancának kevés a teje, amit a csikó gyengesége csakhamar elárul, adjunk a kancának zablisztet, korpát, lenmaglisztet, répát, a tavaszi idényben zöld takarmányt, az talán segít, de nem minden kancánál. Ha a kancának nincs öröklött természetben, vagy mint mondani szokták, „véreben“, a kellő tejelékenység, akkor ez a bő táplálás hatására épp úgy, mint a fejős tehén, elhizik de tőgyében a tej képződése nem fokozódik; az ilyen kancát ne fedeztessük be, hanem — ha módunk van hozzá — szerezzünk helyette egy másikat.

Ha az anya tejhozamát fokozni nem sikerül, itassunk a csikóval pótlékul naponta háromszor 1—1½ tőgyemeleg tehéntejet. (A higitás és cukrozás — mi régebben divott — teljesen felesleges.) Jó tejpótlék a lisztfinomságu zabdara főzete is, mely átszűrés után oly sűrű legyen, mint a tej. Angliában asztalra állított kecske szoptatja az oly csikót, melynek anyja kevés tejet választ el.

Két hét elteltével kezd a csikó anyjának abrakjából csipegetni. Ezen időtől kezdve adjunk eléje zuzott zabot, finom réti szénát, esetleg lucerna, here- vagy baltacim-szénát. Adagjait ne mérjük ki. Minden liter zab, melyet e korban megeszik, bő kamatot hoz a jó fejlettségben, mit a legkiválóbb lótenyésztő népek, az angolnak, tapasztalata e mondatban igazol: „Az a legjobb telivér-csikó, amelyik legkorábban üríti ki a zabosládát“. Kőse se hiányoz-

zék a szopós csikó jászolából, hogy azt tetszés szerint nyalogathassa.

A fiatal csikó télen nagyon hálás a 15—18 fokos istállóért. A tulkorai edzés kockázatos, másrészt hideg környezetben a szopós állat alig nő. Az istálló e hőfok mellett azonban legyen elég világos és ami különösen fontos, kellőleg szellőztetett. A bomló alomból felszálló ammonia izgató hatására hurutos lesz a fiatal állat szemhéja, gégeje stb.

Körülbelül 8—10 napig maradjon az anya csikójával együtt az istállóban, lehetőleg boxban, hogy nyugalmaikat semmi sem zavarja. Egy hét elteltével már az anya befogható; amennyiben nem nagyon köves az ut, nem rossz az idő és nem gyors tempóban hajtják az anyát, vele mehet csikója is. Ha az említett okokból a csikót nem volna ajánlatos anyjával eresztetni, akkor az anya 3—4 óránként okvetlenül térjen haza, hogy a rendszeres szoptatás el ne maradjon. Több szopós csikó közös akolban nyugodtan várja a vissza-visszatérő kancákat. Ha az anyákat igázásra nem használjuk, akkor is adjunk alkalmat ugy nekik, mint csikaiknak a mozgásra, tartsuk őket szabadon, tágas nyitott istállóban (akolban), télen pedig jártassuk meg őket, eleinte ¼, később ½, majd 1 óra folyásáig a szabad levegőn.

A szopós csikó patájához 4—6 hetes koráig nem szabad nyulni. Az ujszületett talpáról a szaru leszaggatása felesleges, sőt káros. A második hónapban azonban már ki kell tisztogatni a nyírbarázdákat, homoruvá kivájni a szarutalpat és simára reszelni a hordozószélt. A szaru védelmére nagyon helyes még savmentes fakátránnyal bevonni a talprészt. A pata ilyenmőű ápolása istállózott csikónál havonként megismétlendő; kijárónál kevésbé fontos.

Mikor történnék az elválasztás? Legalább három hónapig feltétlenül kell tejet kapnia a csikónak, mert a nehezebben emészthető takarmányokból még ekkor nem tud annyi tápanyagot asszimilálni, mint amennyire szervezetének a normális fejlődéséhez szüksége van. Másrészt! felesleges hat hónapnál tovább nyujtani a szoptatást, mert ekkor már a különben is kevés tej táphatása alig számottevő. Oroszország félvad méneseiben mindazáltal addig anyja alatt hagyják a csikót, míg az tejel, úgy hogy ott egy éves szopós csikók nem tartoznak a ritkaságok közé.

A magyar lótenyésztők 5—6 hónap elteltével szokták a csikót elválasztani, korábban, ha az anya sovány és a csikó már jól eszik abrakot, viszont később, ha a csikó gyenge, talán a szőrváltás periódusában van, vagy ha mirigykór stb. csikóbetegség teszi próbára gyenge szervezetét.

Konyhakertünk a következő esztendőben akkor ad jó termést, ha a téli fagy és tartós hó azt megrágyázva és mélyen megásott állapotban találja.

Korai rántani való csirke előállítására végezt kezdjük meg a keltetést akár kotlóval, akár pulykával, vagy pedig keltetőgéppel, hogy a korai áruval minél magasabb árakat tudjunk elérni.

Egy éjjelen át

Ön is megszabadulhat nagy károkat okozó **Patkányaitól.** Sürgősen rendelje meg a „PÁTRIA” egér- és patkányirtó-szert. ½ liter adag 3.50 P, 1 liter adag 6 P.

STANDARD Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 17.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az adózó közönséggel előzékenyen kell bánni.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a napokban körrendeletet adott ki valamennyi adóhatósághoz a felekkel szemben való magatartásról. A körrendelet szerint a pénzügyminiszter elvárja, hogy a pénzügyi tisztviselők és alkalmazottak a jövőben még fokozottabb mértékben tanúsítsanak *tapintatos és jóindulatú magatartást az adózókkal szemben*, végül nyomtatékosan felhívja az alkalmazottakat figyelmét arra, hogy a felekkel szemben való törvény- és szabályellenes bánásmód *súlyos szolgáltatási vétséget jelent*, és mint ilyen, a fegyelmi szabályok alkalmazását és szigorú megtorlást von maga után.

Rozsvámesőkentés és buzavámenelés Ausztriában.

Az osztrák kormány a rozsvámpótlékát 4 aranykoronáról 2 aranykoronára csökkentette, viszont miután tartályatlan az a helyzet, hogy a rozsvár tartósan a buza ára fölé emelkedjék, egyidejűleg a buza vámpótlékát 4 aranykoronáról 5 aranykoronára emelték fel. Ezen határozat következtében az osztrák bevételi buzavám 11 aranykoronát, a rozsvám pedig 8 aranykoronát tesz ki. Ezen rendelkezés azonnal hatályba lépett.

Külföldi állatpiaci hírek.

A svájci állatpiacra a Mezőgazdasági Exportintézet értesülése szerint, a legrövidebb időn belül megállapítandó kontingens alapján, hetenként körülbelül *kétszáz darab szarvasmarhát* fogunk szállíthatni. Ezenkívül minden valószínűség szerint megengedik részünkre, hogy a piacra *vágójuhokat is exportálhassunk*. — A cseh piac felé irányuló sertéskivitelünket közelről érdekli az a hír, hogy amíg eddig a sertésbevitelhez cseh részről szükséges előzetes devizaengedélyeket lehetetlen volt megszerezni s így a sertéskivétel megállott, most helyzetváltozás történt s megkezdődött a szóban levő engedélyek kiadása. Az első sertésszállítmányok már el is indultak Csehszlovákiába. — Mindezekkel szemben *Olaszország* ismét újabb bevételi korlátozó rendelkezést léptetett életbe. Mint ugyanis a Mezőgazdasági Exportintézet postumiál kirendeltége jelenti, február 10-ike óta *a leölt borjúk a határszélén a bőrből kifejtendő* és csupán lefejve szállíthatók tovább, ami a borjúhúsok csaknem teljes elérteketlenítését jelenti.

Babvetőmagkiosztás.

A körzetenként egységesminőségű termelés előbbrevitele érdekében a földművelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala a Dunántulra közép, soproni hosszú és kanizsai lapos, az Alföldre és az északi dombosvidékre pedig gyöngy babvetőmagvakat ad ki 5 métermázsánál nagyobb tételekben, részint természetbeni visszaadás, részint készpénzfizetés ellenében. E kiosztástól teljesen függetlenül a termelési körzetek legmegfelelőbb féleségének megállapítására a hivatal egy-egy igénylő gazdaság részére kisebb mennyiségben 5—6 különböző fajtajú és féleségű vetőmagot is ad ki fajtaösszehasonlító kísérletek

Kanoe, a délamerikaiak esónakja, melyet egy fatörzsből vájnak ki, vagy fakéregből állítanak össze.

beállítására. Az akciót bővebben ismertető leírás *közvetlenül a növénytermelési hivataltól, vagy az illetékes mezőgazdasági kamarától* szerezhető be.

Jól sikerült gazdanapok Prónayfalván.

A Prónayfalvai Gazdakör a népművelési bizottsággal karöltve, legutóbb háromnapos gazdanapot rendezett, amelyen a környékbeli gazdák is nagy számban jelentek meg. A tanulságos előadások sorozatát a *Falvaszövetség, a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara, a vármegyei Gazdasági Egyesület, a Vitézek Örkényi Gazdaképző Iskolája* és a szövetkezetek előadói tartották. A magas színvonalú gazdasági előadások a népházban folytak le, amelyet zsufolásig megtöltött a gazdák tanulmányvágyó serege. A gazdanapok tervezése *Sánta Mihály* főjegyző érdeme.

Féláru mütrágya burgonya alá.

A földművelésügyi minisztérium, hogy a gazdaközönség részére a különféle burgonya-mütrágyázási kísérletek beállítását a mai nehéz gazdasági viszonyok között is lehetővé tegye, *féláru mütrágya kiosztását engedélyezte*. A földművelésügyi minisztériumban székelt *Növénytermelési Hivatal* végzi, ugyanez a hivatal fizeti a mütrágyák vasuti fuvarköltségét is és a kiosztásra vonatkozóan bővebb felvilágosítást ad.

Hangya-nap Büdszentmihályon.

Február hó 7-én nagyszerű propaganda-napot rendezett a Hangya-szövetkezet *Büdszentmihályon*, melyen a *Magyar Gazdaszövetség* és a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* kiküldöttjei is résztvettek. A propaganda-nappal kapcsolatosan Büdszentmihály lakossága a Hangyán keresztül megszervezte a tojás- és baromfiértékesítést.

Az alföldi munkásság elképzelhetetlenül alacsony kereseti lehetőségek között sinylődik.

A földmunkásszövetkezetek *Steuer György* vezetésével most tartják közgyűlésüket. Legutóbb a *Csongrádi, szentesi és szegvári* földmunkások vállalkozó szövetkezte tartotta közgyűlését. Az egybegyűlt nagytömegű munkásság behatáon megtárgyalta a központi kiküldöttekkel a helyi és országos munka- és munkássági viszonyokat. Csongrád vármegyében a szövetkezetekbe tömörült munkásság a következő munkaalkalmak legsürgősebb megindítását és végrehajtását kéri: *Csanytelek—tömörkényi, Kistelek—majsai utak* kiépítését, kisebb-nagyobb tanyai utak megépítését és a tiszavidéki töltésemelési munkálatokat, a Duna—Tisza-csatorna megépítését a tiszavidéki, szövetkezetekbe tömörült és szövetkezeteken kívül álló munkásnép sürgeti. A munkavállaló szövetkezetek közgyűlésén a munkásszövetkezetek országos szervezője, *Steuer György dr.*, a kormányhoz intézett emlékiratot, amelyben feltárta a munkásszövetkezeti központ az alföldi munkásnép *elképzelhetetlenül alacsony kereseti lehetőségeit és ennek folytán beállott testi és lelki elernyedést.*

Kormányzói kitüntetés Almásy Sándor főispánnak. *Horthy Miklós* Kormányzó Úr *Almásy Sándor* főispánt *főispánágának tízezes évfordulója alkalmából legfelsőbb kéziratával tüntette ki.* A kitüntető irat a következőképpen szól:

„Kedves Almásy! Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjává történt kinevezésének tizedik évfordulója alkalmából *őszinte elismeréssel* emlékezem meg a vármegyéje élén kifejtett értékes kormányzati és társadalmi tevékenységéről, amelynek *magam is közvetlen szemlélője voltam és kiváló közéleti működésének e szép ünnepe alkalmából meleg szerencsekívánataimat fejezem ki.* Horthy s. k.”

A kormányzói kéziratot a belügyminiszter képviselőjében *Blaha Sándor* dr. belügyi államtitkár nyújtotta át február hó 8-án a jubiláló főispánnak a tiszteletére rendezett vármegyei diszközgyűlésen.

Megkezdődött a rokkantjévények kiosztása. Február hó 10-én volt a rokkantjévények első kiadása Budapesten a népjóléti minisztériumban. A szép jévényeket *Pettkó-Szandtner Aladár* államtitkár adta át lelkes beszéd kíséretében a rokkantaknak. A jévények kiosztása után vitéz *Árvátfalvi-Nagy István* dr., a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetségének elnöke, mondott köszönetet a jévények adományozásáért. Értesülésünk szerint a *közeljövőben megkezdik a vidéken lakó rokkantak jévényeinek kiosztását is.*

Berki Gyula képviselői beszámolója. Berki Gyula dr. országgyűlési képviselő február hó 7-én tartotta beszámolóját kerületének székhelyén, *Nagyatádon*. A beszámolón, melyet *Vasdényey Elemér* járási pártelnök nyitott meg, több száz választó jelent meg, akik lelkes éljenzéssel fogadták népszerű képviselőjüket. Berki Gyula dr. beszámolója alkalmával ismertette az ország pénzügyi helyzetét, majd felvetette egy belső kölcsön megszervezésének gondolatát, amelyből a költségvetési hiányt fedezni lehetne. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után a járási pártelnök tolmácsolta a kerület összetatlan ragaszkodását Berki Gyula előtt, aki Nagyatád után még *Gige* és *Csököly* községekben beszélt választói előtt.

Ünnepelt községi főjegyzők. *Szászhegyessy* Lajos főjegyző, Tiszakerecseny és Mátyus községek jegyzője, a napokban ünnepelte huszonöt éves szolgálati jubileumát. A főjegyzőt, aki sokat fáradozott községeinek érdekében, jubileuma alkalmából meleg ünneplésben részesítették. *Beesky* Sándor főjegyző, Vállaj és Merk községek körjegyzője, ugyancsak most ünnepelte szolgálatának negyedszázados évfordulóját. *Beesky* Sándor főjegyzőt a községek lakossága és jegyzőtársai melegen ünnepelték.

„Egy szép napon eltűnnek a csehek, a németek és magyarok között.” Frank D. *Simonds* híres amerikai újságíró a napokban *„Békében maradhat-e Európa?”* címen könyvet írt, amelyben amerikai szempontból mérlegeli Európa nemzetekinek helyzetét. Az érdekes könyvben kimutatja, hogy az ugynevezett béke csupán a gyilkoló fegyverek tüzeit szüntette meg, de a harcot nem, mert az most is folyik, csak más eszközökkel. Most nem ágyúval és puskával, hanem vámokkal, pénzzel és áruval. *Simonds* többek között a magyar kérdéssel is foglalkozik, amelyről azt mondja, hogy: *„Magyarország természetes határokkal körülvett földrajzi egység volt, amely az isteni akarat mivé, de a helyén keletkezett államok egyike sem az, különösen Csehország, amely a természet törvényeinek kinyilvánítása, a nemzetiségek tarka egyvelege.”* Európa békéjét csak a magyar kérdés becsületes megoldása feheti lehetővé, ez pedig feltételezi a magyar határokat. *Ha a csehek nem tudnak megegyezni a magyarokkal, akkor megpecsételték saját halálós ítéletüket. Egy szép napon ismét felosztják a magyarok és németek között és eltűnnek, mint valaha a fehérhegyi csata után.”* Így látja az amerikai újságíró, de így érezzük mi is magyarok s csak azt kívánjuk: *adja Isten minél hamarabb!*

Gyűlöletből kiirtotta a családját. Borzalmas hatszoros gyilkosság történt a napokban Franciaország *Serre* nevű kisközségében. *Delafé* Jean harminchat éves gazdálkodó február 10-én éjszaka meggyilkolta feleségét, két gyermekét, anyját, nagyját és bátyját. Először feleségét ölte meg: baltaival verte szét az alvó asszony fejét, majd nagyjára támadt, akit agyonszúrt. Ugyancsak késével végzett bátyjával is. A három gyilkosság után vadászfegyverével lelőtte anyját és hat éves kisleányát. Utóljára néhány hónapos kisfiát mészárolta le bicskájával. A lövések zajára előfutó szomszédok rátámadtak az emberi szörnyetegre és agyba-főbe verték. A csendőrség a gyilkost letartóztatta. *Delafé* kihallgatása közben azt mondta, hogy *leküzdhetetlen gyűlöletből követte el a borzalmas tettet.*

Megölte a leányt, akinek udvarolt, majd felakasztotta magát. Február 9-én reggel *Szegeden*, a domaszéki kapitányság egyik tanúja mellett, vérbefagyva holtan találták *Hajdu* Juliánna 21 éves domaszéki gazdaleányt. A holttesten öt hatalmas kés-szúrás volt, amelyek közül egy átmeteszte a leány gégéjét. A csendőrség azonnal nyomozást indított a gyilkosság ügyében s néhány óra múlva megállapította, hogy a leányt régi udvarlója, *Ördög Péter* 22 éves gazdaleány ölte meg. *Ördög* régóta udvarolt a leánynak, de néhány héttel ezelőtt a fiatalok összeveszték, mire a leány szülei kiutasították a legényt házukból. A nyomozás megállapítása szerint a fiatalok előző este a gazdaköri táncmulatságon találkoztak, ahonnan *Hajdu* Juliánna éjfél után egyedül indult hazafelé. A leány a leány után ment és utközben ismét összeeszeszték, mire *Ördög* késével megölte. A gyilkosság után a leány hazament és felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Halálra ítélték a balmazújvárosi gyilkost. A debreceni törvényszék február hó 11-én délelőtt hirdetett ítéletet *Szabó* Sándor balmazújvárosi legény büntügyében, aki a közelmúltban kalapáccsal agyonverte nagynénjét, *Keeskes* Sándornét és két gyermekét. A gyilkosság után *Szabó* kirabolta a halott aszonyt és elvitte annak kétszázharminc pengő készpénzét. A bíróság *Szabót* előre megyfontolt szándékkal elkövetett rabló-gyilkosság büntette miatt köztételtől halálra ítélte. A halálós ítélet hallatára a gyilkos elájult. Az ítélet ellen *Szabó* védője, arra való hivatkozással, hogy védeence nem beszámítható, felbontozta.

Játékból felakasztotta magát egy tízéves kisfiu. Megrendítő gyermekeserencesztlenség történt február hó 12-én a fővárosban. *Tornyi* József gázczyári munkás Lőportár-dűlő 2301. szám alatt lévő lakásán délután felügyelet nélkül maradt *Tornyi* két kisebbik gyermeke: a négyéves Lajos és a tízéves Jóska gyerek. Később a szomszédok kislánya ájított a gyerekekhez és a kislány a négyéves Lajossal játszódozott, míg Jóska egyedül hancurozott a szoba ajtajánál. Játék közben elővett egy darab zsineget, rácsomózta a kilincse, a másik végére hurkot kötött és beledugta a fejét. Amikor le akart ilni a földre, a hurok összeszorult és a kisfiu néhány perces vergődés után megfulladt. A szerencsétlenséget csak este vették észre a gyermek szülei, amikor a kisfiuban már nem volt élet.

A biatorbágyi katasztrófa emléke. A magyar királyi államvasutak igazgatósága *Somssich* Antal gróf országgyűlési képviselő indítványára, a biatorbágyi merényletnél szörnyethalt *Morvai* Lajos mozdonyvezető és *Nemes* Miklós fűtő emlékére az egyik modern gyorsvonati mozdonyt a két hős vasutasról nevezte el. A *Morvai-Nemes* mozdony első útja február hó 11-én volt Bécs felé, amikor is a vonattal ment *Samarjay* Lajos államtitkár, a Máv. elnök-igazgatója és több országgyűlési képviselő. A biatorbágyi vasúti hídon a gyorsvonat lassított és a vonat mozdonyáról *Somssich* Antal gróf országgyűlési képviselő és *Horváth* Vilmos fűtőházi főnök két hatalmas babérkoszorút vetettek a mélységbe: a hős vasutasok és a katasztrófánál szerencsétlenül jártak emlékére.

Vig lakzi — két halottal. Vig lakodalom volt a farsangban *Vaszar* községben. A lakodalmi mulatságon azonban vér is folyt. *Németh* Imre gazdálkodó ugyanis revolverrel hasbalötte *Szűcs* József vendéglőst, akit súlyos sebével a pápai kórházba szállítottak. A feldühödött vendégek erre rátámadtak a *töröltető* *Némethre*, akit agyba-főbe verték, úgy, hogy *Némethet* is kórházba kellett szállítani. A kórházban mindketten behaltak sérülésükbe.

Kommunista-nyomdát találtak Csepelen. A budapesti államrendőrség detektívei heteken át megfigyelték, hogy ismeretlen egyének Csepelen lázító tartalmú kommunista röpiratokat és „A kommunista” című bolsevik újságot osztogattak. A nyomozás során megállapították, hogy Csepelen a *Horthy* Miklós-ut egyik házában titkos kommunista-nyomda működik, ahonnan busás napidíjjal, felfogadott bérenek a kommunista nyomtatványok százáraival árusították el *Csepel* községet. A rendőrség rajtaütött a vörös nyomdán, ahol írógépeket, nyomdai gépeket és Moszkvából érkezett nyomtatványokat foglaltak le. A kommunista nyomda vezetőit: *Sebestyén* Géza és *Forst* Izidor szabósegédek, valamint *Teller* József bankszolgát a rendőrség letartóztatta. A vezérkommunisták vallomása alapján a detektívek még tízenegy kommunista röpecdula-osztogatót letartóztattak.

Minden községben

MOZIT LÉTESITÜNK!

ahol megfelelő helyiség és villanyáram van.

KÖLTSÉGMENTESEN

bemutatjuk a vetítőgépet.

BIZTOS JÖVEDELEM!

Közölje sürgősen címét

PATHÉ

vezérképviselőt

Budapest, VII., Erzsébet-körut 44.

A „Vasárnap”-ra való hivatkozás nagy kedvezményt jelent.

Amikor én . . .

Amikor én megláttalak
barna kislány téged,
hej, azóta az én szívem
csak epedez érted.
Tüzet gyújtott a szívemben
első pillantásod,
még nem tudom, emlékszel-e,
vagy siromat ásd?

Amióta nem láthatlak,
nincsen boldogságom,
amióta elkerültél,
elkerül az álom.
Sír a szívem, sír a lelkem,
sír a régi dalom,
siratom a multat
s muló ifjúságom.

Irta: Német Lajos (Nagykanizsa).

Németh József halála. Németh József dr. ny. földmívelésügyi miniszteri tanácsos február hó 7-én délután Budapesten elhunyt. Németh József dr. már kora ifjúságától kezdve széleskörű tudományos és hírlapírói tevékenységet fejtett ki. Egyike volt a Balkán-kérdés legnagyobb szakértőinek és komoly tudományos munkája: „Szerbia egyetemes leírása“ a Balkán-probléma legkiválóbb egybefoglalása. Széleskörű tudását a minisztérium azzal jutalmazta, hogy több fontos külföldi megbízást adott Németh Józsefnek, amit az elhunyt kiválóan teljesített. Érdekes és tanulságos cikkei a *Budapesti Hírlap*-ban, az *Új Barázdá*-ban és néhány alkalommal a *Vasárnap*-ban jelentek meg. Temetése február hó 10-én délután ment végbe a kerepesi-úti temetőben, nagy részvét mellett.

Fiatal leány kártérítési pöre a kinstár ellen. Érdekes kártérítési pert indított a napokban a kinstár ellen *Portmann* Julia 18 esztendősbudapesti lány, aki elvesztett szépsége miatt tízezer pengőt követel az államtól. Az ügy előzménye az, hogy *Portmann* Juliát tizenhét esztendővel ezelőtt szülei az állami gyermekmenhely gondozására bízták. A gyermek egy napon egyedül maradt a falusi udvaron, ahol az ölből kiszabadult seretések nekimentek és összemarcangolták arcát. A kislány életben maradt, de a sérülések örök időkre elékeltelenítette arcát; s amikor az idén a színművészeti akadémián felvételre jelentkezett, sérült arca miatt elutasították. A lány apja, ezután gyermeke képviselőtében 10.000 pengős kártérítési pert indított a kinstár ellen, lányt elvesztett szépsége miatt. Az ügyet a napokban tárgyalta a törvényszék, amely a tárgyalás során elrendelte annak bizonyítását, hogy kinek a gondatlanságából következett be a kislány arcának súlyos sebesülése.

Levente öngyilkossága a szinpadon. Megrendítő öngyilkosság történt hushagyókedden Tolnanémedi községben. A község leventéi farsangi előadást rendeztek, amelyen *Mezei* Lajos 19 éves levente is szerepelt. *Előadás után Mezei a szinpadra lépett és a közönség személtárára puskával mellbelőtte magát.* A nézők eleinte azt hitték, hogy Mezei csak játszik és jót nevettek a tréfán. De amikor Mezei vértől borítva a szinpadra esett, rémülten látták, hogy a lövés komoly volt. Az öngyilkos leventét azonnal kórházba szállították, ahol sikerült megmenteni az életnek. Mezei családi bajai miatt akart megválni az élettől.

Halálra ítélték egy arzénos asszonyt. A budapesti ítélőtábla február hó 10-én, délelőtti hirdetett ítéletet az utolsó arzénos bűnügyben. A 72 éves özvegy *Takács* Lajosné állott a bíróság előtt, akit a törvényszék arzénos gyilkosság bűntette miatt kötél általi halálra ítélt. A tábla a halálos ítéletet helybenhagyta.

Elismerő nyilatkozat a mai számunkban a *Standard* társaság által forgalomba hozott egér- és patkányirtószerére: T. Standard társaság laboratóriuma, Budapest, Pta. Tiribes, 1923. VI. 6 V. 19-iki levelünkben rendelt 2 liter Rodikált megkaptuk és felhasználtuk. Nagy örömmel értesítjük, hogy készítményünkkel oly eredményt értünk el, mely minden várakozást felülmúlt. A nagy mértékben elszaporodott patkányok, melyek már hatalmas épületeinket, főleg az istállókat veszélyeztették, megszólván pár nap alatt teljesen kimosztultak. Kérjük 2 adag Rátio egérirtószernek utánvételre való megküldését és vagyunk teljes tisztelettel: *Álmdsy*-uraldom igazgatósága.

Hirtelen meghalt a szegedi székesegyház plébánosa. *Bezdán* József dr. pápai kamarás, a szegedi székesegyház plébánosa, február hó 9-én hajnalban hirtelen elhunyt. *Bezdán* József mindössze három hónapja állott a plébánia élén és rendkívüli népszerűségnek örvendett. A napokban meghült, influenzát kapott, amely két nap alatt levette lábáról és végzett a 66 éves életéről plébánossal. *Bezdán* József dr. halála mély részvétet keltett Szegeden. Az elhunyt plébános holttestét február hó 12-én temették el a szegedi székesegyház sirboltjában.

Társaskörök, olvasókörök, kaszinók és vendéglők figyelmét felhívjuk lapunkban megjelent „*Pathé* hirdetésre“. Állandó keresetet jelent egy ilyen vetítógép felszerelése, amellyel *olcsó mozifilmdarabokat* lehet tartani, *csékély üzembőltséggel*. A *Pathé*-gépet *díjmentesen* elszállítják rendeltetési helyére, felszerelik és *üzembe* helyezik. A műsorát természetesen kölcsönjűl fizetendő. Bővebb felvilágosítást ebben az ügyben a *Vasárnap* kiadóhivatala nyújt. Érdeklődők írják meg, hogy községükben van-e villanyvilágítás.

Négy év után bevallotta a rablógyilkosságot. Négy évvel ezelőtt *Petőhenye* községben meggyilkolták és kirabolták *Nagy* Antal gazdálkodó feleségét. A gyilkossággal *Olasz* Imre földmívelést gyánusították, azonban *Olasz* tagadtott és nem tudták rábizonyítani a bűntettet. *Olasz* később okirathamisításért a közhatal fegyházba került, ahol jelenleg is büntetését tölti. A napokban egy névtelen levél alapján ismét vallatásra fogták, amikor *Olasz* beismerte, hogy ő *követte el a gyilkosságot*. A gyilkos földmívelést most felelősségre vonják a régi bűnőrt.

Aggvértódulás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, feifájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „*Ferenc József*“ keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a „*Ferenc József*“ viz a makacs szék-szorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A „*Ferenc József*“ keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. *Egy kaptár mézét szeretnék venni, lehetőleg olcsón, vagy kedvezményesen, hová forduljak?* 2. *Hol lehetne házinyulat vásárolni? (A. K. Nagulengyel.)* — **Felelet:** 1. Forduljon a gödöllői m. kir. méhészeti gazdasághoz: Gödöllő, vagy a Magyar Méhészeti Egyesület vezérkérőviselőéhez; Budapest IX., Bakács-utca 8. szám. 2. Irton a Magyar Házinyultevésztők Országos Egyesületéhez: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám. (földmívelésügyi minisztérium). Jó faanyagokat kaphat Doktor Gyula főjegyző úrnál is, Szilvásváralon (Heves-m.).

Kérdés: *Hogyan hívják a Budapesti Vízművek vezérigazgatóját és mi a címe? (J. J. Jászócsa.)* — **Felelet:** *Paulovits* Viktor dr., Budapest IV., Egyetem-utca 2. sz.

Kérdés: 1. *Mi a megszüntetése a herceprímás urnak?* 2. *Méddig nem lehet árverezni az idegyelt földeteket?* 3. *Akiknél a földteherrendezést már elrendelték, méddig mentesek az árverés alól?* 4. *Hogyan lehet kémi kedvezményes vetőburgonyát és árpavetőmagot?* 5. *Hová forduljak egy ünnep ellen panaszni? (J. J. Zalaszentlakab.)* — **Felelet:** 1. Főmagassági és főtisztelendő *Serédi* Jusztinián dr. bíboros, esztergomi érsek, Magyarország herceprímása. 2., 3. Folyó év novemberéig. 4. Az illetékes mezőgazdasági kamara utján forduljon a m. kir. földmívelésügyi minisztériumhoz. A vetőburgonyát a m. kir. Burgonyatermelést hivatal adja, Budapest V., Kossuth Lajos-tér 11. (földmívelésügyi minisztérium). 5. Az illetékes fővezetői kamarához, azután az igazságügyminiszter urhoz. A többi ügyben panaszt tehet az állásán úrnál.

Kérdés: *Az egyik lapban olvastuk, hogy egy amerikai örökségből eredben keresik az öröksőket. Nincsen meg az újságunk, nem tudjuk mit tegyünk és hol keressük az öröksőket, amely szerintünk bennünkét illetne? (Vitéz M. Gu. Dévaványa.)* — **Felelet:** Az örökségről szóló híradásokat mindig óvatosan kell fogadni. Tessék érdeklődni az Amerikai Egyesült Államok budapesti honfoglalásánál, ahol feltétlenül tudnak az ügyről. Címe: General Consulate of the United States of America Budapest V., Árnád-utca 12. szám.

Kérdés: *Hol lehet művirág készítésről és kalaukésztésről szóló könyvet kapni? (K. I. Kaba.)* — **Felelet:** Ilven könyv egyelőre nincsen. Tudomásunk szerint most van sajtó alatt.

Kérdés: Baromfimat szeretném csiráztatni zabbal etetni, hogyan lehetne a zabot házilag gyorsan csiráztatni? (K. Sz. Tótkomlós.) — **Felelet:** Meleg helyen, mintegy kétujjnyi vastagságban terítsék szét a zabot, amit azután állandóan nedvesen kell tartani. A csirázás rövid idő alatt megindul.

Kérdés: Több újítást találtam fel egyes gépeken, szeretném, ha valaki megnézné és véleményét mondana róla, esetleg szabadalmaztatnám, hová forduljak? (P. H. bgmkf.) — **Felelet:** Forduljon a m. kir. gépkísérleti állomáshoz, Budapest, Műgyetem. Irhat még a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló intézet igazgatóságának is, Budapest VIII., József-körút 8. sz. Ha szabadalmaztatni akarja, úgy valamelyik szabadalmi ügyvivőhöz forduljon. Ilyen szabadalmi ügyvivők: Görgey Jordán gépészmérnök Budapest, I., Mészáros-utca 10., Takács Győző Budapest VIII., Bérkoosis-utca 3. stb.

Kérdés: Hol van Budapesten a Stefánia Szövetség központja? (B. A. Csanytelek.) — **Felelet:** Az „Országos Stefánia Szövetség Anyák és Csecsemők védelmére” központja VIII., Vas-utca 10. sz. alatt van.

Kérdés: 1. Milyen iskolai végzettség szükséges ahhoz, hogy valakit felvegyenek a pilótaképző tanfolyamra? 2. Hány éves kortól vesznek fel? 3. Mikor lesz felvétel? 4. Hová forduljak felvétel végett? (S. J. Szentlőrinc.) — **Felelet:** 1., 2., 3., 4. Repülőgépezetű tanfolyam van Szombathelyen. Kétféle végzettség szükséges: vagy érettségi, vagy pedig egyetemi végzettség. A repülőgépezetű iskola Székesfehérváron székel; felvételt kellék négy polgári iskola. Felvétel végett forduljon a m. kir. Légügyi Hivatalhoz Budapest, I., Hunyadi János-ut 15.

Kérdés: Mikori vágásról való bárány, nyul. és kecskebőrök jók kabátbélésnek, a nyári, őszi, téli vagy pedig tavaszi vágásról valók? (B. P. Tótkomlós.) — **Felelet:** A téli vágású bőrok a legjobbak, prémjük a legtartósabb. Téli időszaknak számít a november elejétől február közepéig terjedő idő.

Kérdés: Hova forduljak, hogy felvegyenek a jutasi altiszt-képző iskolába? (B. Gy. Bodakajtor.) — **Felelet:** Irjon a m. kir. Kinizsi Pál honvéd altiszt-képző intézet igazgatóságának: Jutas (Veszprém m.) és kérdezze meg a felvétel pontos időpontját. Leveléhez mellékeljen válaszbélyeget.

Kérdés: Hol kaphatok olcsón és gyorsan gömbölyű és faragott fákrol szóló köböző könyvet? (11.310. sz. előfizető, Nagy-rákos.) — **Felelet:** Kládóhivatalunkban kapható Krammer: Gyors faköböző és számitó c. könyv, ára: 10 pengő. Krammer: Gömbfaköböző c. könyv, ára: 4 pengő; Faanyagköböző (deszka, padló, lé, stb. épületfa és faragott fa) c. könyv, ára: 5 pengő. A pénz előzetes beküldése esetén a kládóhivatal azonnal elküldi a szükséges könyvet.

Kérdés: Édesapám még 1918. évben meghalt, de a hagyatéki illetéket csak most vetették ki és azonnal be akarják hajtatni. Most semmi pénzem sincs, mit tegyek? (10.152 sz. előfizető, Nagyörzsöny.) — **Felelet:** Kérjen haladékat az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

n n n
n n n
n n n

szombat

(Beküldte Kovács József Délegyházról.)

2. Szórejtvény.

poszt S lángol cserél forgat

(Beküldte Gerits Vendel Liszórol.)

3. Szórejtvény.

muzsika üt
(z=d)

(Beküldte Sziklay Ede Borszokról.)

4. Szórejtvény.

zeta juh Kis Ferencné
(-ka)

(Beküldte Kuttor Barna Sajókazincről.)

5. Szórejtvény.

ár — ik

(Beküldte Marton Károly Csikostöttősről.)

6. Szórejtvény.

Arany János
(-i)

(Beküldte V. Balogh László Dögérol.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 11-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

Az 5-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Nagyuri hatalom. 2. Szórejtvény: Iróasztal. 3. Szórejtvény: Francia négyes. 4. Pontrejtvény: Édesanyám is volt nékem. 5. Szórejtvény: Nagy Alföld. 6. Szórejtvény: Füszerkereskedés.

Helyesen megfejtették: Barna Bálint, Joó Árpád, Kocsis Magda, Szentesy István, Palozsnaki Dani, Katona Geza, Töltszéki József, Háros Pál, Keveimesi Sz. Béla, Bujdosó György, Gyantél Mihály, ifj. Kántor Albert, Mónus Pál, Szabó Irma, Budai Ferenc dr., Tóth K. József, ifj. Gerőcs Róza, Harangozó András, ifj. Borics László, Boros Lajos, P. Szűcs János, ifj. Tözsér István, Tözsér Malvinka, Kővecses József, Koloh Imre, Jenei Sándor, Kiss István, Lantos Ferenc, Szántal Imre, ifj. Kulcsár József, Póczak Irénke, Szántó István, Nagy Pirooska, Kovács Bálint, Szűnyogh Erzsébet, Úzoni Mihály és Selymes József. Csóbor Jenő, Csóbor István, Bokányi József és Csóber József.

Jutalomkönyvet nyertek: Jenei Sándor (Solt), Koloh Imre (Békéscsaba), P. Szűcs János (Dévaványa), ifj. Kulcsár József (Csesztreg) és Kocsis Magda (Szentlászól).

A 6-ik számunkban közölt rejtvények megfejtését, a nyertesek és megfejtők névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Füvárosi árak február hó 15-én.)

GABONAT ÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan termékekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínűs forgalmi árát jelentik. Budapesten.

Buza, tiszai 77 kg-os 12.30—12.90, 78-as 12.45—13.05, 79-es 12.60—13.20, 80-as 12.70—13.30; felsőtiszai, jászágó és dunántúli 77 kg-os 11.60—11.75, 78-as 11.75—11.90, 79-es 11.90—12.05, 80-as 12.60—13.30; pestvidéki és bácskai 77 kg-os 11.85—12, 78-as 12—12.15, 79-es 12.16—12.30, 80-as 12.25—12.40. — Rész, pestvidéki a egyéb 13.30—13.40, árpa, takarmány, elsőrendű 16.75, másodrendű 16.25—16.50, felvidéki sörárpa 18—22, egyéb sörárpa 17.50—18.25, zab, elsőrendű 22—22.50, másodrendű 20.85—21.25, tengeri, tiszai 14.20—14.35, egyéb 14.30—14.50, korpa 12.10—12.20 pengő méter-mázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan termékekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buca márciusra 11.63—11.65, májusra 12.56—12.57; rozs márciusra 14.36—14.38; *tegeri májusra* 13.90—13.92 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta liszt 42—46, nullás 42—46, kettős főzöliszt 40—42, négyes kenyér-liszt 38—40 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiae. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A tartós hideg időjárás következtében a tavaszi vetési munkálatok megkezdése elhúzódik és ezáltal a forgalom vetőmagvakban csendesebb, mint más évek ugyanezen időszakában. Löhere mag iránt állandóan élénk érdeklődés mutatkozik, ára nem változott. Lucernamag a külföld részéről keresettebb, néhány félrel változatlan árák mellett elhelyezésre talált. *Baltocimnag* csendes, ára valamivel esökkent. *Tavaszi búkköny* iránt az érdeklődés fokozódott, szilárd irányzat mellett a forgalom élénk. *Takarmányrepmag*: Jöminőségű, megbízható áru továbbá is keresett. — A *budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 199 kilonként, nyersárért. budapesti paritásában*: repec 24—25, vörös köles 14—15, egyéb köles 13—14, lucerna 75—85, löhere 160—175, tavaszi búkköny 26—28, napraforgó, fehér 23—24, napraforgó, vegyes 15—15.50, kék mák 72—75, esilágfűrt 15.50—16.50, Viktoriaborsó 28—32, zöldborsó 28—31 pengő.

Abraktakarmányipiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókörpa 13, buzakonkoly 13.50, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 17.50, repecpogácsa 14, rozskonkoly 13, rozskorpa 13, rozsoes 12, rozstakarmányliszt 15.50, szójabab-pogácsaliszt nagyban 28, szójabab-pogácsaliszt kisleben 30, főmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 9—9.80, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 6.70—8.80, muharszéna 10.50, lucerna-széna 9—10.80, alonszalma, másodrendű 4—4.50, zsupszalma, másodrendű 6.40 métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tárka) 0.55—0.60, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.55—0.60, 1½—2 éves üszök 0.55—0.60, 1½—2 éves tinók 0.55—0.60, fiatal friss fejős tehén 0.80—0.90 pengő kilogrammonként elsőszuliban.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 15.50—17.50, bélésszalma átlagárban 8 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Elsőrendű élős belföldi szopós borju 0.84—0.90, kivételesen 0.96, másodrendű 0.72—0.82, harmadrendű 0.66—0.70, élős bárány 0.62 pengő kilogrammonként elsőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökör közép 42—55, bika közép 38, tehén legjobb 55, közép 40—50, gyenge 35 fillér kilogrammonként elsőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 74—80, közép 80—86, nehéz 86—92, keresztet 84—86 fillér kilogrammonként elsőszuliban.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar, minden szuliban 0.55, tarka, 45 kilogrammig 0.65, nehezebb 0.75, borjubőr, rövid lábbal, 6.65 kg-ig 1. nehezebb 0.90 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felső, fehérpesenye, hosszú, gömbölyű felső 120—140, fartó, lapocka, puha hátszín 120—220, szegye, dagadó 80—140, gulyánsk való 60—160 fillér kilogrammonként. — *Borjúhus:* Felszeletelt comb 240—320, sütnivaló 120—280, pörköltnek való 90—160 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhus:* Juhcomb 140—160, gerinc 100—120, lapocka 100—120, pörköltnek való 80—100, bárányhus, hátulja 160—240, eleje 120—160 fillér kilogrammonként. — *Sertésbőr:* Friss karaj 180—240, friss comb, tarja, lapocka 136—160, friss oldalas 110—150, füstölt sertésbőr, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 160—260, vidéki 200—300, olvasztani való szalonna 120—144, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180, háj 126—146, zsíros tepertő 160—180, helybeli sertészsír 140—150 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—360, csirke 100—250, kappan 250—400 fillér darabonként. — *Leőtt állatok:* Tyúk 140—180, csirke 150—260, kappan 180—240, hizott ruca 160—200, sovány 150, lud, hizott 160—200, sovány 150, pulyka, hizott 160—220, sovány 140—150, ludmáj 400—800, ludzsír és háj 180—220 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 8—11, főzőtojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 250—400, ki-tejtve, bőr nélkül kilogrammja 120—140, szarvascomb 200—250, gerinc 450—500, lapocka 140—160, többi része 60—80, őzgerinc 600, comb 280—300, többi része 60—100, vaddisznógerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként, vadlud 200—250, vadruca 200, fácán 200—350, fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Harsa 240—400, csuka 260—320, ponty 140—200, kárász 120—160 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejtészt 26—28, felőbzött 12, aludttej 100, tejszín 200—300, tejföl 100—200, centrifugált teavaj, tömbben 280—320, 10 dekás csomagolásban 320—400, főzővaj 220—280, szedett vidéki 240—280, tehéntúró 70—100, sovány tehéntúró 40—60, juhtúró 180—240, keverttúró 140—200, sajt, ementáli, hazai 270—480, trappista, hazai 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 32—80, borsó, hántolt, feles 42—80, bab, fehér, aprószemű 24—32, nagyszemű 40—120, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 10—16 fillér kilogrammonként, zeller kilogrammja 28—40, petrezselyem kilogrammonként 12—20, kevert zöldség 16—20, kalarábé, ujdonság, darabja 16—34, kalarábé, őszifajta 16—34, karfiol 70—100, vöröshagyma, makói 36—44, közönséges 34—42, fokhagyma 40—80, fehérrepa, savanyított 36—40, cékla 16—26, fejeskáposzta, hazai 12—26, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 20—40, kelbimbó 80—100, vöröskáposzta, hazai 26—40, fejes-saláta, hazai 15—60, fodrossaláta, hazai, darabonként 20—60, galamb-begysaláta 180—300, torma, hazai 56—140, őszi rózsaburgonya 16—18, nyári, rózsá 20—24, Ella 14—16, közönséges 10—12, kifli 24—30, tímör csiperkegomba 200—300, szárított gomba 600—1600 fillér kilogrammonként, feketeretek kilogrammonként 18—30, hónaposreték csomója 30—40, ecetben savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80 savanyított paprika kilogrammja 100—140, sütőtök kilogrammja 20—24, paradicsom, konzerv, literje 80—100, sóska 200—400, paraj, tisztított 26—48 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlma 70—180, közönséges 36—80, rétesalma 36—70, nemes fajkőre 80—240, hazai aszaltzilva 88—140, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 80—100, dióhéj 240—320, mogyoró, héjazott 440—480, mandula, héjazott 440—680 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Nagybani árák: Wohltmann, étkezésre 7—7.50, Wohltmann, ipari 4.80—5.20, Krüger, étkezésre 7.30—7.70, Ella, étkezésre 9.50—10.50, Nyári, rózsá, étkezésre 14—16, Őszi rózsá, étkezésre 11.50—12.50 pengő métermázsánként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 310—360, félédes, gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 100—120, pergetett méz 128—140, házi szappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árák kilogrammonként Szedgen: Édesnemes paprika 1.15—1.25, félédes paprika 0.75—0.85, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves fűzerpaprika fűzérénekint 1.50—2.30 pengő. — *Kalocsán:* Édesnemes paprika 1—1.20, rózsapaprika 0.60—0.80, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.18—0.25, csöves paprika 0.45—0.55 pengő kilogrammonként.

Bor. A borpiacon a kereslet a szeszfőződékről részéről alábbhagyott, viszont kivétel céljaira vásárolnak s így az árak továbbra is szilárdak. Fokozott 1.1 fillérenél magasabb árakat is fizetnek kommerszborokért. *Szedgen* kádár-borokért fokozott 1.1 fillérenél fölfelé, fehér borokért pedig 1.4 fillérenél fölfelé fizetnek Malligand-fokozott fejte vasuti állomásra szállítva. *Bácsalmáson* eladott két vagon új áru, literenként 13 filléret, *Vámosgyőrön* eladott egy vagon óru literenként 17 filléret, *Páhiiban* egy vagon óru literenként 28 filléret, *Pest* környékén másodkézből egy vagon pecsenyebor literenként 74 filléret. Két vagon ókadarka literenként 23 filléret, budapesti paritásban három vagon óru 21 filléret, *Baja* vidékén elkelt két vagon új áru, magas-foku fehérbor literenként 21 filléret. Kunszentmártonban csak a vendéglősök vásárolnak literenként 15—20 filléres árak mellett. *Gyönögősin* a borizletben lényegesebb változás nem történt. *Lesencetvádon* 100 hektoliter 12 Malligand-fokos literjével 15 fillérvél, míg kisebb tételekben 12 Malligand-fokos 15 fillérvél, 12 fokos literenként 16 fillérvél keltek el. *Alsóságon* csak kisebb tételekben történt eladás, 13 fokos literenként 40 fillérvél. *Szekszárdon* nagyobb mennyiségben csak a két szeszfőződe vásárol fokozott 1.1 filléres alapon. Vendéglősök a mindenkori szükségletnek megfelelően vásárolnak kis tételekben borkat, válogatottan jó árut is literenként 14—16 filléres árban.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzlet e héten az összes szeszkatagóriákban a rendes keretek között, változatlan árak mellett mozgott.

Pálinka. Törköly: Habár a termelés állandó esőkként mutat s a felkínált tételek is jelentéktelenek és elaprózott kis tételek, az elmúlt héten üzlet csak szorványosan jött létre, aminek okát a hihetetlenül visszaeső fogyasztásban látjuk. Ismét jelentkezik néhány eladó, aki kényszerhelyzetben az alatt jegyzett áraknál olcsóbban kénytelen árúját eladni, hogy sürgős pénzügyi szükségletét fedezni tudja, jöllehet tudatában van annak, hogy árújáért későbbi időpontban jobb árat is elérhetne. *Seprő:* E cikk iránt az érdeklődés állandó. Árak 3.20—3.30 pengő. *Szilca:* Prima áru iránt állandóan van kereslet, mivel a készletek a szeszfőződevállalkozóktól legnagyobb részt átmentek a forgalomba. Árak: nyáriszilva 3.70—3.80, kékszilva 4.20—4.30 pengő. A fenti árak III. táblázat szerint az szeszfőződe, hordó nélkül, a forgalmiadó külön felszámításával értendőnek.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi február hó 15-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 19.50 (19.90); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.30 (2.32); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 11.00 (11.1) pengő. *Egy pengőnél kevesebbe kerül:* Csehkorona 16.94 (17.04); francia frank 22.45 (22.65); lengyel zloty 63.95 (64.45); oláh lei 3.48 (3.54); olasz lira 29.50 (29.80); szerb dinár 10.10 (10.18) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.